

Ingen patologer, ingen kreftbehandling

Ying Chen
Avdelingsoverlege,
Avd. for patologi, Ahus
Påtroppende leder, Den
norske patologforening

Lars A. Akslen
Professor dr.med.,
overlege, UiB og Hau-
keland universitets-
sykehus, Avtroppende
leder, Den norske
patologforening

FLASKEHALS: En patolog stiller kreftdiagnose i mikroskopet. «En forutsetning er at riktig diagnose stilles raskt, er patologene,» skriver artikkelforfatteren. Foto: Morten Rakke Photography

KREFT: Myndighetenes mål er at når man blir henvist med kreftmistanke, bør behandling startes innen 20 virkedager. En forutsetning er at riktig diagnose stilles raskt, og dette krever god kvalitet og kapasitet for dem som stiller den endelig kreftdiagnosen – patologene. Denne flaskehalsen er lite synlig i debatten om forløpstider.

DE SISTE FEM åra har patologi-prøver økt betydelig: vevsprøver med 15 prosent, celleprøver med 20 prosent, og antallet viktige spesialundersøkelser med hele 75 prosent, mens antall patologer har vært stabilt. Mange patologer arbeider på grensen av sin kapasitet, med lange arbeidsdager for ikke å forsinke pasientdiagnoser. Ved mange avdelinger er man fortvilet, med svartid på opptil flere uker. Situasjonen påvirker muligheten til å oppfylle myndighetenes målsetting om rask behandling. Høyere alder i befolkningen gir dessuten økt antall krefttilfeller.

DET STILLES HØYE krav til effektiv kreftbehandling. Patologene bidrar med informasjon som er nødvendig for å styre behandlingen, og for å unngå overbehandling, noe som også er vesentlig. Det dreier seg om hvorvidt pasienten har kreft eller ikke, hvilken type kreft, hvilken grad av aggressivitet i svulsten, hvor langt kreftsykdommen har vokst og spredd seg, og ikke minst hvilke biologiske egenskaper svulsten har.

Det siste, som kartlegges ved hjelp av biomarkører, er nødvendig for å kunne gi målrettet og skreddersydd behandling. Vi opplever for tiden en diskusjon om kostnader ved bruk av nye medisiner i forhold til forventet

levetid. Dette er vanskelige, men nødvendige spørsmål, både for fagfolk og samfunn.

PATOLOGENES ROLLE er svært viktig ved at faget bidrar til å velge ut riktig pasient til rett behandling. Effektiv bruk av ny biologisk behandling vil derfor forutsette mer avansert diagnostikk fra patologene. For å øke presisjonen i behandlingen er det nødvendig med mer forskning og kompetanseutvikling innen patologi.

Dagens situasjon er krevende når det gjelder kapasitet, og myndighetene må få øynene opp for dette fagområdet. Noe av driften kan rasjonaliseres, men til tross for etablering av molekylære tester i faget, er det fortsatt mikroskopisk diagnostikk og vurdering utført av patologer som er basis for endelig diagnose. På grunn av økt belastning og stagnert kapasitet er det nødvendig med økte ressurser til patologiavdelingene, og det må satses på bedre rekruttering til faget.

DET ER AV STOR samfunnsmessig betydning og vil gi åpenbar gevinst dersom vi klarer å sikre at norske patologer kan stille både rask og riktig kreftdiagnose og bidra til effektiv målrettet behandling av denne pasientgruppen.

etter
tens
som
ssig
kontakt

Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål.

Adr.: Rådhusgt. 17 3. etg., pb 46 Sentrum, 0101 Oslo.
Tlf. 22 40 50 40, **Faks.:** 22 40 50 55.

E-post: pfu@presse.no